

LBRIS

We know
books

DUMITRU I. HÂNCU

Dictionar

EXPLICATIV ȘCOLAR

Ediția a IV-a, actualizată

ȘTIINȚA

mil. = militarie
mit. = mitologie
Mold. = Moldova
Munt. = Muntenia
muz. = muzică
n. = neutru
nehot. = nehotărât
ngr. = limba neogreacă
 (greaca modernă)
n. pr. = nume propriu
nr. = număr
num. ord. = numeral ordinal
ort. = ortografie
peior. = peiorativ
pers. = persoană
p. ext. = prin extensiune
pl. = plural
pol. = limba polonă
pop. = popular, populară
pr. = pronunțat
p. restr. = prin restrângere
pron. = pronume

psih. = psihologie
rég. = regional
rus. = limba rusă
s. = substantiv
săs. = dialectul săsesc
s.-cr. = limba sârbo-croată
sg. = singular
sil. = silabă
sl. = limba slavonă
sl. v. = limba slavă veche
sp. = limba spaniolă
suf. = sufix
tăt. = limba tătară
tc. = limba turcă
Trans. = Transilvania
țig. = limba țigănească
ucr. = limba ucraineană
v. = vezi
var. = variantă, variante
vb. = verb
 * = cuvânt presupus, neatestat
 de texte

A

abá, -ale, s.f. – (inv.) țesătură groasă de lână, de obicei de culoare albă, din care se confecționează haine țărănești. /tc. *aba!*
abandoná (-ez) vb. – 1. a lăsa fără sprijin sau fără ajutor; a lepăda; a părăsi. 2. a se lăsa dominat. /fr. *abandonner!*
abanós, abanóși, s.m. – 1. arbore tropical sau subtropical cu lemnul de culoare neagră și foarte dur. 2. lemn al acestui arbore; eben. /tc. *abanozi!*
abáte¹ (abát) vb. – 1. a se îndepărta fără voce; a devia. 2. a se produce în mod imprezvizibil; a se năpusti. /cf. fr. *abattre!*
abáte², abáți, s.m. – preot catolic sau stareț al unei mănăstiri de călugări catolici. /it. *abbate!*
abatór, -oáre, s.n. – întreprindere de sacrificare a vitelor pentru uzul curent. /fr. *abattoir!*
abcés, -e, s.n. – inflamație purulentă sub piele sau într-un organ intern; buboi; coptură. /fr. *abcès!*
abdicá (abdic) vb. – 1. a renunța la puterea supremă. 2. (fig.) a se lăsa de bunăvoie; a renunța. /lat. *abdicare!*
abdomén, -e, s.n. – parte a corpului aflată între torace și bazin; pânțec; burtă. /fr., it. *abdomen!*
aberáție, -ii, s.f. – 1. abatere de la normă. 2. lucru sau faptă fără sens; absurditate. /fr. *aberration!*
abíl, -ă, adj. – 1. înzestrat cu inteligență și pricepere; priceput; îndemânat; dibaci. 2. care profită de naivitatea altora; șmecher; viclean. /fr. *habile!*
abís, -urí, s.n. – adâncime foarte mare; genune; hău; prăpastie. /fr. *abyss!*

abjéct, -ă, adj. – decăzut moral; josnic; respingător. /fr. *abject!*
abnegáție s.f. – devotament total; sacrificiu voluntar. /fr. *abnégation!*
abolí (-esc) vb. – a declara nul în mod oficial; a scoate din vigoare; a anula. /fr. *abolir!*
abominábil, -ă, adj. – care înspăimântă; înfiorător; îngrozitor; înspăimântător. /fr. *abominable!*
abonámént, -e, s.n. – 1. contract cu plată anticipată, prin care o persoană obține dreptul de a beneficia de un anumit serviciu public. 2. act care certifică acest contract. /fr. *abonnement!*
abordá (-ez) vb. – 1. a studia în stadiul inițial; a ataca; a trata. 2. (despre nave) a trage la țărm; a acosta. /fr. *aborder!*
aborigén, -ă, adj. – din partea locului; de baștină. /fr. *aborigène!*
abracadabránt, -ă, adj. – ieșit din comun; neobișnuit; extraordinar. /fr. *abracadabrant!*
abreviá (-iéz) vb. – (cuvinte, titluri etc.) a face mai scurt; a prescurta; a scurta. /lat. *abbreviare!*
abrogá (abrog) vb. – (legi, decizii, decrete) a scoate din vigoare; a declara nul în mod oficial. /lat. *abrogare!*
abrupt, -ă, adj. – 1. (despre povârnișuri) cu pantă foarte înclinată, prăpăstios. 2. (despre stil) lipsit de suplețe; fără legătură logică. /fr. *abrupt!*
abrutizá (-ez) vb. – a pierde calitățile omenești, devenind ca o brută; a se îndobitoci. /după fr. *abrutir!*
abscóns, -ă, adj. – greu de înțeles; obscur; vag. /fr. *abscons!*

absolút¹ s.n. – principiu veșnic, imuabil și infinit, independent față de orice relație cu realitatea. /lat. *absolutus*/
absolút², -ă, adj. – fără nicio limită; complet; deplin; perfect; total. /fr. *absolu*/
absolút³ adv. (folosit la formarea superlativului) – cu totul; cu desăvârșire; completamente. /lat. *absolutus*/
absolutism s.n. – sistem politic bazat pe puterea nelimitată a unui monarh; regim autoritar. /fr. *absolutisme*/
absolví (absólv) vb. – **1.** (cicluri de studii) a termina cu succes. **2.** (acuzati) a scoate de sub acuzare; a scuti de pedeapsă. /germ. *absolvieren*/
abstráct, -ă, adj. (opus *concret*) – **1.** gândit în mod separat de realitatea concretă. **2.** conceput la modul general; conceptual; noțional. /germ. *abstrakt*/
abstractizáre, -ări, s.f. (opus *concretizare*) – operație mentală prin care se rețin laturile și caracterele esențiale, generale și comune, în vederea formării noțiunilor sau categoriilor de gândire, a descoperirii legilor generale care guvernează natura și societatea. /din *abstractiza*/
abstráctie, -ii, s.f. – **1.** (fil.) abstracțizare. **2.** (în expr.) a face abstracție = a nu lua în considerare; a nu ține seama. /fr. *abstraction*/
absúrd, -ă, adj. – care contrazice gândirea logică; care nesocotește legile naturii și ale societății; fără sens. /fr. *absurde*/
abține (abțin) vb. – a-și opri pornirile printr-un efort volitiv; a se domina; a se stăpâni. /fr. (*s'*) *abstenir*/
abundéntă s.f. – cantitate mare; afluență; belșug; îndestulare; bogăție; prisos. /fr. *abondance*/
abúz, -uri, s.n. – **1.** lipsă de măsură; depășire a măsurii în folosirea unui lucru sau în aplicarea unei legi; exces. **2.** faptă ilegală. /fr. *abus*/
abuzá (-ez) vb. – **1.** a face abuz. **2.** a depăși măsura. /fr. *abuser*/
academie, -ii, s.f. – **1.** instituție care reunește cei mai de seamă oameni de

We know

știință, artă și cultură, având ca scop promovarea, stimularea și dezvoltarea științelor și artelor. **2.** instituție de învățământ superior. /lat. *academia*; fr. *académie*/
acalmie s.f. – **1.** lipsă de agitație; calm; liniște. **2.** (fig.) răstimp fără agitație socială. /fr. *accalmie*/
acapará (-ez) vb. – **1.** a lua în stăpânire prin abuz; a apropria. **2.** a interesa foarte mult; a captiva. /fr. *accaparer*/
acarét, -uri, s.n. – construcție auxiliară. /tc. *akaret*/
acatíst, -e, s.n. – imn de mulțumire închinat Sfintei Treimi, Sfintei Cruci și unora dintre sfinți. /gr. *akathistos*/
accéde (accéd) vb. – a avea acces. /fr. *accéder*/
accelerá (-ez) vb. – a face să creadă în intensitate; a grăbi; a iuți; a urgenta. /fr. *accélérer*/
accént, -e, s.n. – **1.** pronunțare mai intensă a unei silabe sau a unui cuvânt. **2.** semn grafic care se pune uneori deasupra unei vocale pentru a marca această intonație. **3.** semn grafic indicând timbrul unei vocale sau o particularitate de pronunție. **4.** modalitate specifică de a pronunța sunetele sau cuvintele într-o limbă sau într-un dialect. /fr. *accent*/
accentuá (-ez) vb. – a marca prin accent; a scoate în relief prin intonație. /fr. *accentuer*/
acceptá (accépt) vb. – a primi de bunăvoie; a aproba; a consimți; a tolera. /fr. *accepter*/
accéptie, -ii, s.f. – idee inteligibilă pe care o sugerează un semn; înțeles; sens; semnificație. /lat. *acceptio*, -onis; fr. *acceptation*/
accés¹ s.n. – posibilitate sau drept de a intra sau de a pătrunde (undeva sau la cineva). /lat. *accessus*; fr. *accès*/
accés², -e, s.n. – **1.** (med.) apariție sau revenire bruscă a unei stări vizibile de boală. **2.** (fig.) emoție violentă și pasageră (de mânie, de plâns etc.). /fr. *accès*

accesá (-ez) vb. – **1.** (inform.; baze de date sau memoria unui calculator) a deschide în vederea obținerii unei informații. **2.** a avea acces. /din *acces*/
accesóriu, -ie, -ii, adj., s.n. – (obiect) de mână a doua; secundar; anex; incidental. /lat. *accessorius*/
accident, -e, s.n. – eveniment neprevăzut, soldat cu pagube și nenorociri. /fr. *accident*/
accidentá (-ez) vb. – a suferi un accident; a se răni într-un accident. /din *accident*/
accidentál, -ă, adj. – din întâmplare; întâmplător; secundar; neesențial. /fr. *accidentel*/
acciz, -e, s.n. – impozit vamal indirect, achitat la intrarea mărfii în țară. /fr. *accise*/
acérb, -ă, adj. – plin de cruzime; fără milă; necruțător; agresiv. /fr. *acerbe*; lat. *acerbus*/
achítá (achít) vb. – **1.** (persoane) a declara ca fiind nevinovat. **2.** (mărfuri) a compensa în bani sau în natură; a onora; a plăti. **3.** (persoane) a lipsi de viață; a omori; a ucide. /fr. *acquitter*/
achiziție, -ii, s.f. – bun material procurat în condiții avantajoase. /fr. *acquisition*/
acid, **acizi**, s.m. (chim.) – substanță chimică cu gust acru, care înroșește hârtia albastră de turnesol. /lat. *acidus*=acru/
acidulá (-ez) vb. – (apă, soluții) a amesteca cu un acid; a acri ușor. /fr. *aciduler*/
aciúá (-ez) vb. – a-și găsi adăpost sau refugiu; a se adăposti; a se pripăși. /lat. **accubiliare*/
aclamá (aclám) vb. – a aproba prin aclamații. /fr. *acclamer*/
aclamáție, -ii, s.f. – manifestare entuziastă a admirației, exprimată prin aplauze sau strigăte colective. /fr. *acclamation*/
acclimatizá (-ez) vb. – a ajunge în stare de armonie cu niște condiții noi; a se acomoda; a se adapta. /după germ. *aklimatisieren*

acolíft, -ți, s.m. – persoană care urmează pe cineva și-l ajută într-o acțiune; partaș; complice. /fr. *acolyte*/
acomodá (-ez) vb. – a ajunge în stare de armonie cu niște condiții noi; a se acclimatiza; a se adapta. /fr. *accommoder*/
acompaniá (-iéz) vb. – **1.** a susține cu un acompaniament muzical. **2.** a urma în calitate de sot; a întovărăși; a însoți. /fr. *accompagner*/
acónt, -uri, s.n. – plată parțială anticipată (ca garanție); avans. /it. *acconto*/
acordá (1., 2.) acórd, (3.) -ez, vb. – **1.** a da cu bunăvoință; a oferi; a atribui. **2.** a uni prin acord gramatical. **3.** a regla stabilind tonalitatea coardelor unui aparat, sistem fizice sau instrument muzical. /fr. *accorder*/
acostá (-ez) vb. – **1.** (despre nave) a trage la mal; a aborda. **2.** a opri din drum adresând vorbe supărătoare; a aborda; a anima. /fr. *accoster*/
acreditá (-ez) vb. – **1.** a împuternici ca reprezentant al unui stat pe lângă guvernul altui stat. **2.** (informații neconfirmate) a răspândi ca fiind demn de crezare. /fr. *accréditer*/
acrostih, -uri, s.n. – poezie în care literele de la începutul versurilor, citite vertical, alcătuiesc un cuvânt sau o propoziție. /cf. fr. *acrostiche*/
act, -e, s.n. – **1.** piesă emisă în scris de o autoritate. **2.** proces de desfășurare a unei activități; acțiune; faptă. **3.** diviziune a unei piese de teatru. /fr. *acte*/
activ¹ s.n. – totalitate a bunurilor materiale aflate la dispoziția unei unități economice. /fr. *actif*/
activ², -ă, adj. (opus *passiv*) – care participă cu toată dăruirea la o acțiune; care dă dovadă de inițiativă și de interes. /fr. *actif*/
activá (-ez) vb. – **1.** a fi activ; a lucra; a munci; a acționa. **2.** a face mai activ sau mai intens. **3.** a intra în cadrele active ale armatei. /fr. *activer*/
activitate, -ăți, s.f. – manifestare a energiei, a forței fizice și intelectuale; muncă. /fr. *activité*

activizá (-ez) vb. – a face să se desfășoare mai intens. /din *activ*/

actual, -ă, adj. – din momentul de față; de acum; la ordinea zilei. (pr. *-tu-al*) /fr. *actuel*/

actualizá (-ez) vb. – a aduce în actualitate; a face să fie actual. (pr. *-tu-a-*) /fr. *actualiser*/

acționá (-ez) vb. – 1. a fi în treabă; a fi în acțiune. 2. a exercita o influență; a avea efect. 3. (mec.) a pune în mișcare; a face să funcționeze. /fr. *actionner*/

acțiune, -i, s.f. – 1. desfășurare a unei activități. 2. ansamblu de evenimente și de fapte care constituie subiectul unei opere literare sau al unui film. 3. (jur.) urmărire în justiție; proces. 4. hârtie de valoare care reprezintă o anumită parte a capitalului social al unei întreprinderi. /fr. *action*/

acuarélá, -e, s.f. – vopsea care, înainte de a fi folosită în pictură, se diluează cu apă. /fr. *aquarelle*/

acuitá s.f. – caracter acut; nivel sporit de sensibilitate. /după fr. *acuité*/

acumulá (-ez) vb. – a aduce treptat sporind cantitatea; a aduna; a înmagazina. /fr. *accumuler*; lat. *accumulare*/

acumulatór, -oáre, s.n. – aparat pentru înmagazinarea energiei electrice. /după fr. *accumulateur*/

acuratéte s.f. – executare ireproșabilă; atenție specială; exactitate. /it. *accuratezza*/

acústică s.f. – 1. parte a fizicii care studiază sunetele. 2. proprietate care asigură o bună propagare și percepere a sunetelor; audiție. /fr. *acoustique*/

acút, -ă, adj. – 1. cu un grad înalt de intensitate; ascuțit; pătrunzător. 2. (despre boli) care produce suferințe mari; grav; violent. 3. (muz.: despre sunete) cu ton ridicat; ascuțit; înalt. /cf. it. *acuto*/

acuzá (acúz) vb. – (persoane) a declara ca fiind vinovat; a învinui; a învinováți. /fr. *accuser*/

acúză, -e, s.f. – 1. atribuire a unei culpe; acuzare; învinuire. 2. simptom al unei maladii. /it. *accusa*/

We know

acváriu, -i, s.n. – vas de sticlă umplut cu apă în care se țin animale și plante acvatice. /lat. *aquarium*/

acvátic, -ă, adj. – 1. care trăiește în apă. 2. format din apă. /fr. *aquatique*/

ácvilá, -e, s.f. – pasăre răpitoare de zi, asemănătoare cu vulturul; pajură. /lat. *aquila*/

acvîlin, -ă, adj. – de acvilă; (în expr.) *privire acvîlină*=privire pătrunzătoare; *nas acvîlin*=nas coroiat (ca ciocul vulturului). /fr. *aquillin*/

adaptá (-ez) vb. – a ajunge în stare de armonie cu niște condiții noi; a se aclimatiza; a se acomoda. /fr. *adapter*/

adăstá (adăst) vb. – a dori mult stând în expectativă; a aștepta. /lat. *adastare*/

addéndá s.f. – text accesoriu; supliment. /lat. *addenda*/

adecvát, -ă, adj. – care corespunde exact; potrivit; corespunzător. /fr. *adéquat*/

adépt, -ă, -ți, -te, s.m. și f. – persoană care se alătură, aderă la o convingere, idee; partizan; susținător; aderent. /fr. *adepte*/

aderá (adér) vb. – 1. a se face adept; a susține din convingere. 2. a se ține strâns; a se alipi. /fr. *adhérer*/

aderént, -ă, -ți, -te, s.m. și f. – persoană care aderă la o convingere, idee; adept; partizan; susținător. /fr. *adhérent*/

adeziúne, -i, s.f. – 1. solidarizare conștientă. 2. (în expr.) *forță de adeziune*=forță care datorită atracției moleculare ține lipite două corpuri. /fr. *adhésion*/

adezív, -ă, adj. – care permite adeziunea; care aderă. /fr. *adhésif*/

ad-hóc adv. – pentru un scop concret. /lat. *ad-hoc*/

adiá (adii) vb. – 1. (despre vânt) a sufla lin, ușor; (despre un miros) a veni în unde ușoare. 2. (fig.) a cânta încet; a murmura. /lat. **adiliare*/

adiacént, -ă, adj. – pus alături; alăturat. (pr. *-di-a-*) /fr. *adjacent*/

adipós, -oasă, adj. – format din grăsime; gras. /după fr. *adipeux*/

adiționál, -ă, adj. – adăugat în calitate de supliment. /fr. *additionnel*/

adjudecá (adjúdec) vb. – (bunuri materiale) a atribui persoanei care a oferit cel mai mare preț. /lat. *adjudicare*/

adjúnc, -ă, adj. – care are funcția imediat subordonată șefului unei instituții (ex.: *director adjunct*). /lat. *adjunctus*/

administrá (-ez) vb. – 1. a dirija în calitate de administrator; a conduce; a gospodări. 2. (medicamente) a oferi în scop curativ. /lat. *administrare*/

admonestá (-ez) vb. – a trata cu vorbe de ocară; a vorbi de rău; a mustra; a dojeni. /fr. *admonester*/

adnotá (-ez) vb. – (opere literare sau științifice) a prevedea cu note explicative. /lat. *adnotare*/

adolescénță s.f. – perioadă de viață cuprinsă între vârsta de pubertate și cea adultă (între 14 și 17 ani). /fr. *adolescence*/

adoptá (adópt) vb. – 1. (copii) a lua de suflet; a înfia. 2. a primi de bunăvoie; a îmbrățișa; a însuși. 3. a aproba prin vot; a vota. /lat. *adoptare*/

adorá (adór) vb. – 1. a iubi foarte mult. 2. a ridica în slăvi; a slăvi; a diviniza. /fr. *adorer*/

adresánt, -ă, -ți, -te, s.m. și f. – persoană căreia îi este adresată o trimitere poștală; destinat. /germ. *Adressant*/

adsórbție, -ii, s.f. – proces de fixare a moleculelor unui gaz sau ale unui corp dizolvat pe suprafața unui corp solid. /fr. *adsorption*/

adúctie, -ii, s.f. – construcție hidrotehnică care îndreaptă apele către un anumit loc. /cf. fr. *adduction*/

adulá (-ez) vb. – a trata cu servilism; a linguși din interes; a flata. /fr. *aduler*/

adúlt, -ă, -ți, -te, adj. – care a ajuns la maturitate. /fr. *adulte*/

adultér, -e, s.n. – lipsă de fidelitate în relațiile conjugale din partea soțului sau a soției. /fr. *adultère*/

adventív, -ă, adj. (despre părțile unei plante) – care crește în alt loc decât cel normal. /fr. *adventif*/

advérs, -ă, adj. – 1. așezat de cealaltă parte; contrar; opus. 2. (fig.) care denotă dușmănie; potrivnic; dușmănos. /fr. *adverse*/

adversár, -ă, -i, -e, s.m. și f. – persoană care luptă împotriva. /fr. *adversaire*/

adversitáte, -ăți, s.f. – împrejurare potrivnică. /fr. *adversité*/

aéd, aézi, s.m. – cântăreț și poet la vechii greci care recita și interpreta singur cântece epice de mare întindere, acompaniindu-se de un instrument muzical cu coarde. /fr. *aède*/

aeráj s.n. – introducere a aerului înprospătat și răcit. /fr. *aérage*/

aero- – element de compunere a cuvintelor cu înțelesul “aer”. /fr. *aéro-*/

aerób, -ă, adj. – care nu poate trăi fără oxigenul din aer. /fr. *aérobe*/

aerodinámic, -ă, adj. (despre aparate) – construit în așa fel încât întâmpină, în deplasare, o rezistență cât mai mică din partea aerului. /fr. *aérodynamique*/

aerodinámică s.f. – parte a mecanicii care studiază mișcarea aerului, a gazelor și a corpurilor într-un mediu gazos. /fr. *aérodynamique*/

aerodínă, -e, s.f. – vehicul aerian care se menține în aer datorită mișcării lui de înaintare (ex.: avion, elicopter etc.). /fr. *aérodyne*/

aerolít, -ți, -m – corp de origine cosmică, care cade pe pământ din spațiile interplanetare. /fr. *aérolithe*; gr. *aer* = aer, *lithos* = piatră/

aeronaút, -ă, -ți, -te, s.m. și f. – persoană care conduce un vehicul aerian. /după fr. *aéronaute*/

aeronaútică s.f. – tehnică a construirii și a conducerii aeronavelor; știință care se ocupă cu navigația aeriană. /fr. *aéronautique*/

aeronávă, -e, s.f. – navă aeriană; vehicul aerian. /it. *aeroneave*/

aeroplán, -e, s.f. – (înv.) navă aeriană cu aripi și motoare; avion. /fr. *aéroplane*/

aerosól, -i, s.m. – suspensie în aer sau într-un gaz a unor particule foarte mici dintr-un corp solid sau lichid, folosită

în medicină la tratarea unor boli. /fr. *aérosoll*
aerostát, -e, s.n. – balon umplut cu un gaz mai ușor decât aerul; aeronavă mai ușoară decât aerul dislocat. /fr. *aérostát*
aerostátică s.f. – parte a mecanicii care se ocupă cu studiul echilibrului gazelor, al solidelor în aer, precum și cu construirea și dirijarea aerostatelor. /fr. *aérostatiqúel*
afabil, -ă, adj. – care produce plăcere; care denotă bunăvoință; binevoitor. /fr. *affable*
afazie s.f. – pierdere parțială sau totală a posibilităților de a vorbi și de a înțelege vorbirea (din cauza îmbolnăvirii unor centri ai creierului). /fr. *aphasie*; gr. *aphasia*=neputința de a vorbi/
afect, -e, s.n. – stare emotivă cu manifestare violentă și de scurtă durată (cum este furia, groaza, disperarea etc.). /germ. *Affekt*
afectă (-ez) vb. – 1. a rezerva unui scop precis; a destina. 2. a aduce în stare de indispoziție; a îndurera; a întrista; a mâhni. 3. a mima stare de afect; a se comporta altfel decât este în realitate; a se prefăce. /fr. *affecter*; lat. *affectare*/
afectiv, -ă, adj. – 1. privitor la sentimente; motiv. 2. care denotă afecțiune; sensibil; sentimental; simțitor. /fr. *affectif*
afectuos, -oasă, adj. – care denotă bunăvoință; prietenos; tandru. /lat. *affectuosus*
afecțiune, -i, s.f. – 1. atitudine afectuoasă; simpatie; dragoste. 2. stare malativă (a unui organ). /fr. *affection*/
aféliu s.n. – punct al orbitei unei planete sau comete, aflat la distanță maximă de Soare. /fr. *aphélie*/
aférát, -ă, adj. – care se comportă ca și cum ar fi copleșit de treburi. /fr. *affairé*
aférént, -ă, adj. – 1. care depinde; aflat în relație de dependență. 2. care se cuvine sau revine prin moștenire. /fr. *afférent*

aférézá, -e, s.f. – cădere a vocalei de la începutul unui cuvânt (ex.: forma *Leana* – din *Ileana*). /fr. *aphérèse*/
afiliá (-ez) vb. – a se alătura, intrând în relații de dependență. (pr. *-li-a*) /fr. *affilier*/
afiná (-ez) vb. – 1. (mase metalice) a separa de impurități. 2. (fire de lână, de bumbac) a face mai subțire. /fr. *affiner*/
afinitáte, -ăți, s.f. – 1. relație de similitudine; potrivire; asemănare; apropiere. 2. proprietate a unor substanțe de a intra ușor în combinații chimice cu altele. 3. înrudire (creată prin căsătorie) între unul dintre soți și rudele celui alt soț. /fr. *affinité*/
afirmá (afirm) vb. – 1. a declara cu tărie; a garanta; a susține. 2. a se face cunoscut într-un domeniu; a se ilustra; a se impune. /fr. *affirmer*; lat. *affirmare*/
afix, -e, s.n. – nume generic pentru sufixe, prefixe și infixe. /fr. *affixe*/
afluénță s.f. – 1. număr mare; imbulzeală. 2. cantitate mare; abundență. /cf. fr. *affluence*
aflux, -uri, s.n. – acumulare excesivă; îngrămădire; navală; afluență. /fr. *afflux*/
afón, -ă, adj. – care și-a pierdut aproape cu totul vocea din cauza unei boli; care nu are voce frumoasă. /fr. *aphone*/
aforism, -e, s.n. – cugetare concisă; maximă; dicton. /fr. *aphorisme*/
afrónt, -uri, s.n. – vorbă sau faptă care jignește în public. /fr. *affront*/
agasá (-ez) vb. – a bate la cap; a plictisi prin insistență; a enerva; a irita. /fr. *agacer*/
ágă, ági, s.m. (ist.) – 1. ofițer în vechea armată otomană. 2. conducător al agiei, având funcția șefului de poliție de mai târziu. /tc. *aga*/
agéndă, -e, s.f. – 1. carnet (organizat calendaristic) în care se pot nota lucrările ce trebuie făcute la anumite date. 2. ordine de zi. /fr., lat. *agenda*=ceea ce trebuie să faci/

agént, -ți, s.m. – 1. reprezentant oficial (al unei instituții sau al unei întreprinderi). 2. fenomen fizic sau chimic cu acțiune determinantă. /fr. *agent*/
agentúrá, -i, s.f. – 1. (inv.) casă de afaceri; agenție. 2. serviciu de spionaj. /germ. *Agentur*/
agenție, -ii, s.f. – 1. casă de afaceri care prestează servicii de intermediere. 2. reprezentanță diplomatică. /it. *agenzia*
agítá (agít) vb. – 1. a se mișca repede încoace și încolo; a se frământa. 2. a (se) ridica la luptă; a (se) răzvrăti; a (se) revolta. /fr. *agiter*/
aglomerá (-ez) vb. – a (se) aduna în număr mare; a (se) îngrămădi. /fr. *agglomérer*/
aglutiná (-ez) vb. – (despre materiale) a se face un tot întreg; a se împreuna; a se lipi. /fr. *agglutiner*/
agonie s.f. – stare a unei persoane bolnave, care precede moartea; (loc. adj.) în *agonie*=pe moarte. /fr. *agonie*/
agonisí (-esc) vb. – a câștiga prin muncă; a economisi. /ngr. *agonizome*/
agramát, -ă, adj. – 1. care face greșeli elementare de scriere și de vorbire; ignorant. 2. (despre texte) care conține multe greșeli de ortografie și de gramatică. /gr. *agrammatos*/
agrár, -ă, adj. – care se referă la agricultură. /lat. *agrarius*/
agravá (-ez) vb. – a (se) face mai grav; a (se) înrăutăți. /fr. *aggraver*/
agreá (agreéz) vb. – 1. a vedea cu ochi buni; a privi cu simpatie; a simpatiza. 2. a accepta în calitate de reprezentant diplomatic. /fr. *agréer*/
agreábil, -ă, adj. – care produce plăcere; binevoitor; plăcut. /fr. *agréable*/
agregá (pers. 3 agrégă) vb. – a (se) uni într-un tot. /lat. *aggregare*/
agregát, -e, s.n. – grup de mașini care lucrează împreună la aceleași operații tehnice. /fr. *agrégat*/
agremént, -e, s.n. – 1. petrecere agreabilă; distracție. 2. permisiune oficială; consimțământ. /fr. *agrément*

agresiúne, -i, s.f. – 1. violență fizică sau verbală. 2. acțiune militară violentă; atac. /fr. *agression*/
agro- – element de compunere a cuvintelor cu semnificația “agricol” sau “agricultură”. /fr. *agro-*/
agronomie s.f. – știință care cercetează problemele referitoare la cultivarea sistematică a pământului. /fr. *agronomie*; gr. *agros*=câmp, *nomos*=lege/
aguridá s.f. – strugure necopt, cu gust foarte acru. /ngr. *agurida*/
ahtiá (-ez) vb. – a dori foarte mult; a fi lacom; a se lăcomi. (pr. *-ti-a*) /din *aht* “oftat, suspin”/
aídoma adv. – 1. la fel; întocmai. 2. în realitate; aievea; într-adevăr. /din *a+sl. v. vidomu*=vizibil/
aiévea adv. – 1. în realitate; cu adevărat, într-adevăr; (adj.) real, concret. 2. pe față, deschis. /sl. *v.*/
áisberg, -uri, s.n. – bloc mare de gheață care plutește pe mările și oceanele polare; ghețar plutitor. /engl. *iceberg*/
ajustá (-ez) vb. – a potrivi cu exactitate; a adapta; a aranja. /fr. *ajuster*/
alabástru s.n. – varietate de ghips din care se fac obiecte de ornament. /it. *alabastro*/
alái, -uri, s.n. – 1. mulțime de oameni care însoțesc o ceremonie; cortegiu. 2. mulțime de oameni care se iau după cineva. /tc. *alay*/
alámă, (2) alámuri, s.f. – 1. aliaj de cupru și zinc, galben-auriu. 2. (la pl.) obiecte din acest aliaj. /cf. it. *lama*/
alambíc, -uri, s.n. – aparat pentru distilarea lichidelor. /fr. *alambic*/
alambicát, -ă, adj. – prea rafinat; greu de înțeles. /din *alambical*/
alarmá (-ez) vb. – a cuprinde de neliniște; a neliniști; a speria; a tulbura. /fr. *alarmer*/
alármă, -e, s.f. – 1. spaimă provocată de un pericol. 2. semnal prin care se anunță un pericol. /fr. *alarme*/
alchimie s.f. – chimie din Evul Mediu bazată pe anumite doctrine mistice, ce căuta să transforme metalele în aur. /fr. *alchimie*